

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

ärinimi: AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur

registrikood: 11124171

tänava nimi,maja number: Pärnu mnt 102b

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 11312

telefon: +372 6600900

faks: +372 6600904

e-posti aadress: info@ospa.ee

veebilehe aadress: www.ospa.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	9
Bilanss	9
Kasumiaruanne	10
Rahavoogude aruanne	11
Omakapitali muutuste aruanne	12
Raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Raha	17
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 4 Varud	18
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	18
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 7 Kasutusrent	18
Lisa 8 Tingimuslikud kohustised ja varad	19
Lisa 9 Aktsiakapital	19
Lisa 10 Müügitulu	20
Lisa 11 Muud äritulud	20
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 13 Tööjõukulud	21
Lisa 14 Muud finantstulud ja -kulud	21
Lisa 15 Tulumaks	21
Lisa 16 Seotud osapooled	21
Lisa 17 Lisa 17 " Lisa 4 Varud" täiendav lisa	23
Aruande allkirjad	24
Vandeauditori aruanne	25

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE 2018

1. Turu ülevaade

Tagantjärele tarkusena on analüütikud nimetanud naftasektori 2018. aasta kõige ennustamatumaks turusegmenndiks ja andnud hinnangu, et investorid kaotasid enim just naftaga seotud positsioonidega. Aastal, mille kohta Wall Streetil prognoositi, et nafta hind vaid kasvab ja ületab esimest korda nelja aasta jooksul 100 dollari taseme, koges naftaturg vastupidiselt ootustele suurt volatiilsust ja kõige tõsisemat kukkumist alates 2015. aastast. Neljandas kvartalis lõppes järsult 2,5-aastane hindade taastumise faas. Kui veel oktoobri esimesel nädalal kaubeldi 4 aasta kõrgeimal hinnatasemel, siis detsembri lõpuks langesid turuhinnad 12 kuu võrdluses 20-25% ja kvartali siseselt isegi 40%. Aasta keskel suunas turu arenguid hirm rahvusvaheliste sanktsioonide ja tootjariikide kartelli tegevuse mõjul saabuvast toornafta puudujäägist. Hinnad tõusid väikeste kõikumistega jaanuarikuiselt tasemelt 60 USD/barrel oktoobriks 75 USD/barrelini, kuid kaotasid seejärel enam kui kolmandiku oma väärtusest. Põhjuseks esmase hinnatõusuga kaasnenud spekulatiivne müügisurve, nõrgenenud tarbimise prognoosid ja geopoliitiline pingeleevendus nii USA-Hiina kui USA-Iraani suhetes.

2018 oli Eestis valitsuse kolmeaastase kütuse aktsiisitõusuprogrammi viimane aasta. Taas kordus paari eelmise aasta muster. 2017. aasta lõpus varuti seoses tõusva aktsiisimääraga mootoribensiini 3 kuu jagu ette ja uue aasta jaanuarist aprillini jäi selle kütuseliigi statistiline tarbimise lubamine väga madalaks. Diislikütuse keskmine tarbimine sujus valdavalt plaanipäraselt. Kuid selle kütuseliigi puhul eristus aprilli maht teistest perioodidest olulisel määral, näidates ühekuist 1,5-kordset kasvu. Raske kütteõli ettevarumine toimus 2017.a. esimesel poolaastal ja tarbimisandmete stabiliseerumist ei olnud aasta hiljem veel näha.

2. Ettevõtte

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur, lühendatult OSPA, on Eesti Vabariigile strateegiliselt oluline äriühing, kelle ülesandeks on riigi vedelkütusevaru moodustamine ja haldamine ning selle uuendamine. Agentuur on asutatud 15. aprillil 2005. a. Vabariigi Valitsuse poolt vedelkütusevaru seaduse alusel. OSPA kõik aktsiad kuuluvad riigile ning nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM), mida esindab äriühingu aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja taristuminister.

Vedelkütusevarude moodustamisel ja haldamisel juhendub OSPA Euroopa Liidu Nõukogu direktiivi 2009/119/EÜ, millega kohustatakse liikmesriike säilitama toornafta ja/või naftatoodete miinimumvarusid ja vedelkütusevaru seaduse nõuetest, seaduse alusel kehtestatud rakendusaktidest ning Rahvusvahelise Energiaagentuuri energiaprogrammi käsitlevas kokkuleppes sätestatud nõuetest.

3. Eesti Vedelkütusevaru Agentuuri strateegilised eesmärgid ja majandustegevuses osalemise alused

OSPA on nimetatud valdavalt avalike eesmärkidega äriühinguks, kellele on omanik seadnud ülesandeks:

- Eesti Vabariigi 90 päeva vedelkütusevaru moodustamise ja haldamise ning selle uuendamise korraldamise vastavalt vedelkütusevaru seadusele;
- vedelkütusevarude ostu ja müügi ning vedelkütusevaru ladustamise korraldamise;
- riigi vedelkütustega varustamise ja vedelkütuste varustamisraskuste olukorra analüüsimise;
- vedelkütuse varustamisraskuste korral vedelkütusevaru kasutusele võtmise korraldamise;
- koostöö arendamise vedelkütuse müüjate ja teiste riikide vedelkütusevaru organisatsioonidega.

OSPA on unikaalne äriühing, kelle tegutsemise eesmärgid ja põhimõtted on otseselt sätestatud eriseaduses: vedelkütusevaru seaduses.

Euroopa Nõukogu miinimumvarude direktiivis on kütusevarude haldamise üksuse olemust selgitav mõiste esitatud järgnevalt: varude säilitamise kesküksus (Central Stockholding Entity) on asutus või talitus, kellele võib anda volitused tegutseda naftavarude, sealhulgas kriisivarude ja erivarude soetamiseks, säilitamiseks või müümiseks. Direktiivis on täpsustatud, et

- igas liikmesriigis võib olla vaid üks kesküksus
- kesküksus peab tegutsema üldistes avalikes huvides
- kesküksus ei tohi olla direktiivi mõistes majandustegevuses osaleja

Majandustegevuse korraldamisel lähtub OSPA omaniku seatud efektiivsuse ja kasumlikkuse põhimõtetest. Vedelkütusevaru seaduses on sätestatud OSPA majandamise põhimõtted, eelkõige tulude ja kulude kavandamise alused ning piirangud varumaksest teenitud kasumi jaotamisele. Vabariigi Valitsuse "Osuluste valitsemise aruandes" on MKM kirjutanud, et Eesti Vedelkütusevaru Agentuuriga ei ole seotud dividendide tasumise ootust. Kasumlikkuse osas tuleb arvestada OSPA rahastamise korraldust, mille kohaselt ettevõtte poolt soetatav kütusevaru kaetakse riigieelarvest varu haldaja osa- või aktsiakapitali suurendamise teel ja varu müügist saadud vahendite arvelt. Varu haldamiskulud kaetakse kütuse ettevõtete poolt tasutatavast varumaksest.

Arvestades, et vastavalt seadusele ei saa ülelaekunud varumakset arvestada jaotamata kasumi hulka, ei pea osaluse valitseja äriühingule optimaalseks oodatavat omakapitali hinda seada. Kütuse ostuks mõeldud vahendite kasutamisel peab OSPA lähtuma eesmärgist tegutseda kasumlikult ja ühtlasi tagama riigi varude väärtuse säilimise. Vedelkütusevarude roteerimisel peab OSPA parima efektiivsuse saavutamiseks lähtuma otsuste tegemisel turu olukorrast, sh. kütuse hetke- ja tulevikuhindade erinevustest. Ülevarude kasutamisel tuleb eelistada majandamise seisukohast kõige efektiivsemaid lahendusi, mille hulka kuuluvad võimalused varude efektiivseks roteerimiseks ja delegeritud varude müümiseks.

4. Vedelkütusevarude kogus

Vastavalt vedelkütusevaru seadusele oli OSPA-I kohustus tagada, et 2018. aastal vastaks varude tase vedelkütuste 90 päeva puhasimpordi mahule 2017. aastal. Seadus ja direktiiv annavad varude kohustuse arvutamiseks kaks meetodit sõltuvalt sellest, milline on riigi vedelkütuste ekspordi ja impordi suhe. OSPA-I on kohustus jälgida, et varu hoidmise kohustus oleks täidetud 90 päeva keskmise päevase puhasimpordi alusel ka tingimusel, kus riigisisest toodetud energiatoodete eksport on languses.

2017. aasta kütuste sisemaise tarbimise andmetel kujunes 2018. aastal vedelkütusevaru kohustuslikuks koguseks 234,7 tuhat tonni. 2018. aasta 31. detsembril oli OSPA vedelkütusevarude kogumaht kokku 237,3 tuhat tonni. Kütuste hoiustamise ja roteerimise hangete tulemusel oli bilansipäeval Eestis hoiustatud varude osakaal 53%. 2018. aastal ladustasime kütusevarusid Eestis üheksas ja välismaal kokku kaheksas hoiukohas. Varude hoiustamiseks on sõlmitud lepingud 15 ettevõttega.

5. Tegevus

5.1 Varude haldamine

2017. aasta lõpus toimus OSPA vaates oluline hoiustamise turu olukorra paranemine. Kui mitme aasta jooksul oli vabade hoiumahtude leidmine raskendatud ja mitmed hanked luhtusid pakkujate vähesel hulgal ja kõrge hinnatasemel tõttu, siis 2018.a. alguseks oli konkurents taastunud. Uus olukord võimaldas meil asuda pikendatud hoiulepinguid lõpetama ja alustada edasi lükatud kütuserotatsioonide läbiviimisega.

Seoses hoiulepingute lõppemisega müüsimise 2018. aastal 17 260 tonni diislikütust asukohaga Piteas Roots ja 12 800 tonni diislikütust Muugal. Tulenevalt kütuse roteerimiskavast realiseerisime 6 700 tonni mootoribensiini Soomes. Uute lepinguliste hoiukohtade varustamiseks ostisime 14 060 tonni mootoribensiini ja 2500 tonni diislikütust tarnetega Eesti erinevatesse terminalidesse ja 13 800 tonni diislikütust tarnetega Rootsi. Aasta jooksul uuendasime roteerimislepingute alusel Eestis 6 500 tonni pool-talvist diislikütust täistalviseks. 2018.a. jätkus raske kütteõli delegeritud varu leping Energy Nord OÜ-ga.

Varude haldamisega seotud kulude katmiseks kogume kütusettevõtjalt varumakset, mille laekumine on otseselt sõltuvuses aktsiisiga maksustatud kütuste mahudest. Samaselt kahele varasemale aastale olid OSPA tulud varumaksetest tugevalt mõjutatud aktsiisitõusust. 2017.a. detsembris toimunud mootoribensiini aktsiisitõustust ja selle kütuseligi massiivsest tarbimisest lubamisest tulenes olukord, kus 2018 esimeste nelja kuu varumakse laekumine jäi tavapärastele kuunäitajatele tugevalt alla. Varumakse laekumine hakkas taastumas maikuu ja jäi novembrini stabiilseks. Uueks anomaaliaks, millega OSPA 2018. aastal kohanema pidi, olid kütuste biolisandi nõuete jõustumisest tekkinud turuhälbed. Vahetult enne uute nõuete jõustumist tekkis aprillis märgatav diislikütuse aktsiisilaost tarbimise lubamise tõus ja detsembris kordus sama mootoribensiini puhul. Ainus kütuseliik, mille puhul võib näha stabiilset aastast-aastasse kanduvat tõusu, on lennukikütus. Raske kütteõli tarbimine oli seevastu terve esimese poolaasta jooksul „nullis“ ja paranes veidi aasta teisel poolel.

5.2 Varude kindlustamine

OSPA on kohustatud tagama, et kõik vedelkütusevarud on kindlustatud. 2018.a. olid varud kindlustatud London Lloyds sündikaadi Starfish poolt. Kõik OSPA varud on kindlustatud kütuste maailmaturu hinna põhiselt.

5.3 Audiitor

Seoses eelmise lepingu lõppemisega toimus 2018. aastal hange OSPA väliauditiitori leidmiseks. Osaluse valitseja otsusega on OSPA 2018.-2020. aasta raamatupidamise aastaaruande audiitoriks valitud KPMG Baltics OÜ.

5.4 Varude inspekteerimine

OSPA korraldab oma vedelkütusevarude säilimise kindlustamiseks regulaarselt inspeksioone. Vedelkütusevarude inspekteerimise eesmärgiks on kontrollida varude koguseid ja kvaliteeti. OSPA teostab varude inspeksioone igas hoiustamiskohas vähemalt kahel korral kalendriaasta jooksul. Arvestades, et OSPA vedelkütusevarud on loodud pikaajaliseks hoiustamiseks, kasutatakse kütusevarude kvaliteedi ja vananemise jälgimiseks spetsiaalset tarkvara ProQuality, mille abil saab langetada kütuse roteerimise otsuseid.

2018.a. jätkus inspekteerimisalane koostöö Eesti Keskkonnauuringute Keskuse ja Amspec Estonia OÜ-ga (endine Meedres Inspection Services). OSPA lepingulised inspektorid osalevad regulaarses vedelkütuseagentuuride rahvusvahelises Round Robin võrdlustestis.

5.5 Rahvusvaheline koostöö

Alates 2018. aastast on OSPA rahvusvahelise kütusevaru agentuuride ühenduse ACOMES uus eesistuja. ACOMES-i kuuluvad 29 asutust Euroopa Liidu liikmesriikidest, Iisraelist, Jaapanist, Koreast, Šveitsist ja USA-st. 2018.a. septembris toimus OSPA juhtimisel Hamburgis ACOMES-i 29. aastakonverents.

OSPA on tegev Rahvusvahelise Energiaagentuuri IEA ja Euroopa Komisjoni erialastes töögruppides. 2018. aastal alustas IEA sekretariaat Eesti riikliku energiapoliitika monitooringuga (*In Depth Review* ja *Emergency Response Review*). Töö aruanne valmib 2019.a. juunis.

6. 2019. a. eesmärgid

OSPA 2019. a. eesmärkideks on:

- Kütusevarude roteerimine. Planeeritud uute rotatsioonide suurusjärk sõltub kütuseturu olukorrast ning ProQuality soovitudest.
- IEA monitooringu edukas lõpule viimine.
- OSPA riskide haldamise plaani kinnitamine.
- Vedelkütusevaru seaduse uuendamine.
- Raske kütteõli varude asendamine diislikütuse varudega.
- Lennukikütuse varudele Eesti hoiustamisevõimaluste leidmine.
- Kriisikoolituse korraldamine vedelkütusevarude kasutuselevõtu võimekuse tagamiseks.
- Vedelkütusevaru agentuuride rahvusvahelise võrgustiku ACOMES juhtimine.
- Osalemine vedelkütusevaru agentuuride Benchmarking Study Group töögrupis.
- Osalemine vedelkütuste vananemisanalüüsi võrdlevas ja uusi analüüsimeetodeid väljatöötavas Expert Laboratory Coordination töögrupis.

7. Juhtimine

7.1. Nõukogu

OSPA nõukogusse on kolmeks aastaks valitud neli liiget, kellest pooled on riigi ja pooled vedelkütusevaru seaduses sätestatud kütuseettevõtete esindajad. OSPA nõukogu esimeheks on valitud MKM-i energiaosakonna energiaturgude korralduse juht Jako Reinaste. OSPA nõukogu pidas 2018. aastal kokku 4 koosolekut. Nõukogu liikmetele maksti 2018. aastal tasusid kokku 15,6 tuhat eurot.

7.2. Juhatus

OSPA juhatus on kaheliikmeline. Juhatus liikmetele maksti 2018. aastal tasusid kokku 115,7 tuhat eurot.

8. Peamised finantssuhtarvud

	31.12.2018	31.12.2017
Puhaskasumi marginaal (puhaskasum/müügitulu x 100)	2,90%	0,18%
Omakapitali tootlus (puhaskasum/perioodi keskmine omakapital x 100)	0,53%	0,01%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (käibevara/lühiajalised kohustused)	23,31	298,84

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA ARUANNE 2018

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur (OSPA) on võtnud endale kohustuse rakendada äriühingu juhtimisel hea ühingujuhtimise tava ning kirjeldada selle järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus. OSPA ühingujuhtimise aruanne on avaldatud veebilehel www.ospa.ee lõigus „Majandusaasta aruanne“.

Ühingujuhtimise heade tavade järgimisel lähtume riigivara seadusest (edaspidi RVS), Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) juhistest ning OSPA ülesannete eripärast tulenevalt EN direktiivis 2009/119/EÜ ja vedelkütusevaru seaduses (edaspidi VKVS) sätestatud põhimõtetest.

OSPA riskijuhtimise ja sisekontrolli toimimise tagamiseks on moodustatud ühingu auditi komitee ja kasutatakse siseaudiitori teenuseid. Tulenevalt OSPA töökorraldusest ei ole siseaudiitori ametikoha loomist peetud otstarbekaks. 2018. aastal viidi OSPA nõukogu ülesandel läbi siseaudit „AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur toimepidavuse riskianalüüs“, kus hinnati OSPA tegevusi hädaolukorra lahendamisel. Töö teostas siseaudiitori hanke võitnud KPMG Baltics OÜ.

Täiendava sisekontrolli meetmena on MKM kohustanud riigi äriühinguid koostama aruande „Seotud osapooled ning nendega tehtud tehingud“ esitamiseks nii Riigikontrollile kui OSPA üldkoosolekule. Lisaks on viimasel kolmel aastal viidud Riigikontrolli ülesandel läbi OSPA tehingute seaduslikkuse kontroll. OSPA juhatuse tegevust riigihangete korraldamisel on kontrollinud sõltumatu vandeaudiitor BDO Eesti AS. 2017. a. tehingute seaduslikkuse kontrolli aruanne esitati tellijale 2018. aastal. 2018.-2019. aastal ei kuulu OSPA tehingute seaduslikkuse kontrolli valimisse.

OSPA-l on ettevõtte järelevalve teostamisega seotud küsimuste lahendamiseks moodustatud auditikomitee. Komitee ülesandeks on nõukogu nõustamine riskijuhtimise, sisekontrolli ning finantsaruandluse küsimustes. Riskijuhtimise ja sisekontrolli tagamiseks on juhatuse koostanud vajalikud sise-eeskirjad ja loonud asjakohase aruandlussüsteemi.

OSPA juhtimise korralduses esineb mõningaid erisusi HÜTi soovituslikest juhistest. Mittejärgitavad HÜTi juhised puudutavad peamiselt OSPA üldkoosoleku läbiviimise korda ja VKVS-st tulenevaid erisusi nõukogu liikmete määramisel.

1. Juhtimine

OSPA on täielikult riigile kuuluv äriühing, mida üldkoosolekul esindab majandus- ja taristuminister. Seega on HÜT-is sätestatud emitentide õiguste teostamine tagatud ja reeglid, mida tuleks rakendada laiemas aktsionäride ringiga ühingu juhtimisel, OSPA puhul ei kohaldu.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) valitsemisel olevate riigi enamusosalusega äriühingute üldkoosolekute korraldamisel on lähtutud kehtestatud töökorras. Töökorras esitatud nõuded on täienduseks riigivara seaduses sätestatud riigi äriühingu juhtimise põhimõtetele. Töökorras on muuhulgas sätestatud:

- Üldkoosoleku pädevus.
- Üldkoosolekute juhtimise, läbiviimise, koosolekul osalemise kord.
- Nõuded üldkoosoleku kutse, päevakorra, protokollimise ja eelnõude osas.
- Üldkoosoleku otsuste langetamise, nende vormistamise ja avaldamise kord.

Üldkoosoleku pädevus hõlmab põhikirja muutmist, aktsiakapitali suurendamist ja vähendamist, nõukogu liikmete valimist ja tagasikutsumist, audiitorite valimist, erikontrolli määramist, majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamist, ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise ja/või lõpetamise otsustamist.

2. Nõukogu

OSPA tegevust ja juhtimist korraldab ning järelevalvet juhatuse tegevuse üle teostab nõukogu. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ja aktsionäri parimates huvides ning osaleb oluliste ühingu tegevust puudutavate otsuste tegemisel.

Nõukogul on kolmeks aastaks valitud neli liiget, kellest pooled on riigi ja pooled vedelkütusevaru seaduse kohaselt kütuse müüjate esindajad. Nõukogu liikmed määrab ja kutsub tagasi majandus- ja taristuminister. Nõukogu esimees valitakse liikmete hulgast, kelle kandidatuuri ei esitanud kütuse müüjad. OSPA nõukogu moodustamise põhimõtted on reguleeritud vedelkütusevaru seaduse §-s 14. Nõukogu liikmeks ei või olla isik, kellel on keelatud tegutseda vedelkütuste valdkonnaga seotud tegevusalal.

2017. aastal otsustas ainuaktsionär vähendada nõukogu koosseisu 6-lt liikmelt 4-le ja määrata liikmete volituste pikkuseks kuni 3 aastat. 2018. a. lõppesid nõukogu liikme Ain Kuusiku volitused ja Eesti Öliühingu ettepanekul nimetati 28. juunist nõukogu uueks liikmeks Andres Linnas.

OSPA nõukogu liikmed on:

- Jako Reinaste, nõukogu esimees, MKM
- Priit Laaniste, Siseministeerium
- Andres Linnas, Olere AS
- Rauno Raudsepp, Tartu Terminal AS

Kütuseettevõtjate nõukogu töösse kaasamise kohustus tuleneb VKVS-st ja seda nõuet tuleb nii RVS kui HÜT mõistes lugeda OSPA juhtimise erisuseks. Sellise erisuse sätestamine on põhjendatud seadusandja sooviga kaasata

kütusereservi loomisesse ja korraldusse majandustegevuses osalevate kütuseettevõtjate esindajad, kes on seeläbi seotud varude haldamiskulude järelevalvega ning kriisijuhtimissüsteemi toimepidavuse tagamisega.

Kütuseettevõtjatest nõukogu liikmete puhul võib tekkida vastuolu HÜT-is kirjeldatud isiku sõltumatus nõuetega, kuna on võimalus, et seotud kütuseettevõtte osutub OSPA-ga sõlmitud kütuste ostu-, müügi- või hoiustamise lepingu partneriks. Vastavad tehingud on kajastatud majandusaasta aruande lisa "Seotud osapooled". Vedelkütuste varustamisraskuste korral on OSPA-l kohustus teha varud turul kättesaadavaks. Kriisiolukorras peab OSPA tegema seadustega ettenähtud ettevõtetele, s.h. ka sellistele ettevõtetele, kelle esindajad võivad olla OSPA nõukogu liikmed, kütuse müügipakkumise ja võib sõlmida kütuse müügi lepingu.

Kütuse müüjaid esindavate nõukogu liikmete huvide konflikti vältimiseks on OSPA hankeid puudutavale informatsioonile kehtestatud juurdepääsupiirangud. OSPA nõukogu otsusel on OSPA juhatuse liikmetel lubatud esitada pooleliolevatele või lõpetatud hangetele esitatud pakkumisi puudutavat teavet ja dokumente vaid nendele nõukogu liikmetele, kes ei ole kütuse müüjate esindajad. Vastavalt ministri määrusele „Vedelkütusevaru moodustamiseks ja hoidmiseks korraldatavate hangete läbiviimise põhimõtted ja vedelkütusevaruga seotud lepingute üldtingimused“ on moodustatud hangete hindamiskomisjon, kuhu ei tohi kuuluda OSPA nõukogus kütuse müüjaid esindavad nõukogu liikmed.

Vastavalt RVS sätestatudle on osaluse valitseja otsusega määratud OSPA nõukogu liikme tasu suuruseks 250 eurot kuus ja nõukogu esimehe tasu suuruseks 500 eurot kuus. Nõukogu liikme tasule võib lisanduda täiendav tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest. OSPA puhul on sellisteks organiteks kaheliikmeline auditikomitee, kuhu kuulub üks nõukogu liige ja kolmeliikmeline hangete hindamiskomisjon, kuhu kuulub samuti üks nõukogu liige. Põhikirjast tulenevalt on nõukogu liikmed ühtlasi ka vastavate organite esimehed, kelle täiendav esimehe tasu on 50% nõukogu liikme tasust. Nõukogu liikmetele maksti 2018. aastal tasusid kokku 15 588 eurot.

Vastavalt VKVS-le on OSPA nõukogu kohustatud moodustama auditikomitee. 2018.a. auditikomitee liikmete seas muudatusi ei toimunud ja see töötas kaheliikmelisena:

- Priit Laaniste, auditikomitee esimees
- Rein Vaks, auditikomitee liige, MKM

3. Juhatus

OSPA-l on kaheliikmeline juhatus, kuhu kuuluvad juhatuse esimees Priit Enok ja juhatuse liige Priit Ploompuu. OSPA juhatus teeb igapäevaseid juhtimisotsuseid iseseisvalt ilma omaniku ja nõukogu sekkumiseta. Juhatus lähtub otsustamisel äriühingu parimatest huvidest. Toiminguteks, mis väljuvad OSPA igapäevase majandustegevuse raamest, vajab juhatus nõukogu kooskõlastust. Juhatus tagab nõukogu liikmete pideva informeerituse ettevõtte majanduslikust olukorrast ning majandustegevusega seotud olulisematest asjaoludest.

Nõukogu esimees on sõlminud juhatuse liikmetega ametilepingud, kus on määratud juhatuse liikme tööülesanded, volitused, juhatuse tasustamise ja hüvitiste maksmise alused. Lepingud on nõukogu poolt läbi arutud ja heaks kiidetud. Juhatus liikmele makstava täiendava tasu ning lahkumishüvitise suuruse piirmäärad on sätestatud RVS § 86-s. Seadusest tulenevalt ei või OSPA juhatuse liikmele makstava täiendava tasu suurus kokku ületada juhatuse liikme nelja kuu tasu. Juhatus liikmele võib maksta lahkumishüvitist kolme kuutasu ulatuses üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist. Juhatus liikmetele maksti 2018. aastal tasusid kokku 115 700 eurot.

Vastavalt OSPA põhikirjale ei või juhatuse liikmeks olla samal ajal vedelkütuste müügi või vedelkütuste hoiuteenuse tegevusalal tegutseva mistahes juriidilise isiku osanik või juhtimisorgani liige ega ka isik, kelle suhtes kohus on kohaldanud juhatuse liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda samal tegevusalal, millel tegutseb aktsiaselts, või kellel on keelatud olla juhatuse liige seaduse või kohtulahendi alusel.

Korruptsioonivastase seaduse mõistes on OSPA juhatuse liikme staatus võrdsustatud ametiisiku staatusega, kel on kohustus pidada kinni tegevus- ja toimingupiirangutest.

4. Teabe avaldamine ja aruandlus

OSPA avaldab oma veebilehel pidevalt informatsiooni ühingu juhtimise, tööpõhimõtete, vedelkütusevarude koosseisu, asjakohaste regulatsioonide, avatud ja viimati lõppenud hangete kohta. Veebilehel on avaldatud ühingu põhikiri, aastaaruanded, varumakseid puudutav info ja lepinguvormid nii eesti kui inglise keeles. Lisaks tehakse hankeid puudutavat informatsiooni turuosalistele kättesaadavaks otsepostituste abil.

Aruandluse korraldamisel lähtub OSPA riigivaraseaduses ja ühingu põhikirjas sätestatud. OSPA tegevuse eripärast tulenevalt peab juhatus üksikasjalikku ja pidevalt ajakohastatavat arvestust kogu hoiustatud vedelkütusevaru koosseisu kohta ning edastab vajalikud aruanded nii MKM-le kui Statistikaametile.

5. Finantsaruandlus ja raamatupidamise auditeerimine

OSPA-l on kohustus esitada nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest, seega hiljemalt iga aasta 30. aprilliks, auditeeritud ja nõukogu poolt kinnitatud majandusaasta aruanne. Raamatupidamise aastaaruande koostamise eest vastutab juhatus, aruande kontrollimise eest audiitor ja nõukogu. Vajadusel osaleb audiitor majandusaasta aruande nõukogule esitlemisel. Juhatus ja nõukogu liikmete allkirjadega majandusaasta aruanne koos nõukogu aruandega esitatakse kinnitamiseks üldkoosolekule.

2018. aastal toimus hange OSPA majandusaasta audiitori leidmiseks. Osaluse valitseja otsusega on OSPA 2018.-

2020. aasta majandusaruande audiitoriks valitud KPMG Baltics OÜ. Audiitori valik ja audiitorteenuse lepingu tingimused, s.h. tasu suurus ja teenuse sisu on nõukogu poolt heaks kiidetud.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	21 551 364	12 011 764	2
Nõuded ja ettemaksud	473 780	672 461	3
Varud	140 153 077	142 232 848	4,17
Kokku käibevarad	162 178 221	154 917 073	
Kokku varad	162 178 221	154 917 073	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	6 958 270	518 387	5
Kokku lühiajalised kohustised	6 958 270	518 387	
Kokku kohustised	6 958 270	518 387	
Omakapital			
Aktsiakapital nimiväärtuses	132 851 000	132 851 000	9
Kohustuslik reservkapital	1 266 708	1 266 044	
Muud reservid	17 314 083	17 301 461	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 966 895	2 966 895	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	821 265	13 286	
Kokku omakapital	155 219 951	154 398 686	
Kokku kohustised ja omakapital	162 178 221	154 917 073	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Müügitulu	28 272 297	7 473 659	10
Muud äritulud	29 280	9 966	11
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-22 949 787	-3 683 881	
Mitmesugused tegevuskulud	-4 674 961	-4 429 385	12
Tööjõukulud	-194 275	-186 404	13
Ärikasum (kahjum)	482 554	-816 045	
Intressitulud	13 913	8 866	
Muud finantstulud ja -kulud	324 798	820 465	14
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	821 265	13 286	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	821 265	13 286	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	482 554	-816 045	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	198 739	-189 462	3
Varude muutus	2 079 770	-4 640 997	4
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	6 439 883	50 695	5
Muud rahavood äritegevusest	107 885	1 450 492	14
Kokku rahavood äritegevusest	9 308 831	-4 145 317	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	13 856	22 053	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	13 856	22 053	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Muud laekumised finantseerimistegevusest	-98	-22	14
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-98	-22	
Kokku rahavood	9 322 589	-4 123 286	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	12 011 764	16 765 055	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	9 322 589	-4 123 286	
Valutakursside muutuste mõju	217 011	-630 005	14
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	21 551 364	12 011 764	

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Aktiivkapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2016	132 851 000	1 266 044	17 301 461	2 966 895	154 385 400
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	13 286	13 286
31.12.2017	132 851 000	1 266 044	17 301 461	2 980 181	154 398 686
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	821 265	821 265
Muutused reservides	0	664	12 622	-13 286	0
31.12.2018	132 851 000	1 266 708	17 314 083	3 788 160	155 219 951

Täpsem informatsioon aktsiakapitali kohta on toodud lisas 9 ja dividendide kohta lisas 15.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja ettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Muude reservidena kajastatakse vedelkütuse varumaksete ülejäägi reserv, vedelkütusevarude rotatsioonide reserv ja rahavoo riskimaandamisinstrumentide reserv.

Vedelkütuse varumaksete ülejäägi reservi kasutatakse tegevuskulude katmiseks järgnevatel perioodidel. Vastav kohustus tuleneb vedelkütusevaru seaduse § 10 lõikest 4, mis sätestab, et kui kalendriaastal tasutud varumakse kogusumma ületab vastava kalendriaasta varu haldamiskulud, võetakse ülelaekunud summa arvesse järgmisel varumakse määra kehtestamisel. Eeltoodust tulenevalt ei tohi kalendriaastal ülelaekunud varumakset arvestada jaotamata kasumi hulka ning vastavas summas ülelaekunud varumakse kajastatakse seega vedelkütuse varumaksete ülejäägi reservina muude reservide real.

Algsaldo 31.12.2017 oli 1 388 517 eurot. 2017 aastaaruande kinnitamisel hinnati vedelkütuse varumaksete ülejäägi reserv ümber. Reservi suurendati 366 844 euro võrra. Lõppsaldo 31.12.2018 on 1 755 361 eurot.

Vedelkütusevarude rotatsioonide reserv on loodud tulevaste perioodide varude rotatsioonide võimaliku kahjumi katmiseks. Reserv tekkis 2011. a. vedelkütusevarude rotatsiooni tulemusel vana varu müügi maksumuse ja kaalutud keskmise soetusmaksumuse vahel.

Algsaldo 31.12.2017 oli 15 912 944 eurot. 2017 aastaaruande kinnitamisel hinnati vedelkütusevarude rotatsioonide reservi ümber. Reservi vähendati 354 222 euro võrra. Lõppsaldo 31.12.2018 on 15 558 722 eurot.

Rahavoo riskimaandamisinstrumentide reservis kajastatakse tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa. Reserv moodustati 2012. a. kui kasutusele võeti rahavoo riskimaandamisinstrumentid.

31.12.2017 ja 31.12.2018 seisuga ei moodustatud uut rahavoo riskimaandamisinstrumentide reservi.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur (edaspidi ettevõtte) 2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ja avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Sündmused pärast aruandekuupäeva, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja raha lähenditena kajastatakse lühiajalisi kõrge likviidsusega investeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. panga arvelduskontodel olev raha ja kuni 12-kuulised tähtajalised katkestatavad deposiidid

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksud

Kõiki nõudeid (näit. nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühiajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõuded ning tuletisinstrumendid, kajastatakse bilansis üldjuhul korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas (mis on kajastatud näiteks arvel, lepingus või muul alusdokumendil).

Nõuete laekumise tõenäosuse hindamisel analüüsitakse võlgniku maksevõimet. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruandekuupäeva järgselt selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõuete laekumise tõenäosust.

Kui nõue on algselt hinnatud ebatõenäoliselt laekuvaks ning kantud tegevuskuludesse, kuid hiljem selgub, et nõude laekumine on täiesti ebarealistlik, tunnistatakse nõue lootusetuks ning kantakse bilansist välja. Täiendavat kulu sel hetkel enam ei teki. Nõue loetakse lootusetuks, kui ettevõttel puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks (näit. võlgnikule on väljakuulutatud pankrot ning pankrotipesas olevatest varadest ei piisa nõude tasumiseks).

Juhul, kui varem tehtud hinnang ebatõenäoliselt laekuvate või lootusetute nõuete summa kohta hiljem muutub, kajastatakse see hinnangu muutuse perioodi kasumiaruandes ning mitte korrigeerides tagasiulatavalt eelmisi perioode. Ebatõenäolise või lootusetu nõude laekumine näidatakse kulu vähendusena perioodis, mil laekumine toimub.

Varud

Tulenevalt ettevõtte põhitegevusest, milleks on Eesti Vabariigi vedelkütusevaru moodustamine ja haldamine ning selle uuendamise korraldamine, kajastab ettevõtte varudena eelnimetatud kütusevaru, mis võetakse arvele soetusmaksumuses.

Vedelkütusevaru soetusmaksumus koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi.

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist tuleneva erinõudena kajastatakse varude soetamisega kaasnev mittetagastatav käibemaks ja lõiv kuludes ning varude soetamisega kaasnev kütuseaktsiis kapitaliseeritakse varude maksumusse.

Raamatupidamise Toimkonna juhendis RTJ 4 «Varud» toodud varude definitsiooni järgi on varud sellised varad, mida hoitakse või toodetakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus või tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

VKVS § 1 lõike 2 kohaselt on vedelkütusevaru riigi käsutuses või kontrolli all olev kindlaksmääratud energiatoodete kogus, mis moodustatakse riigi varustuskindluse kõrge taseme, riigi julgeoleku ning rahvusvaheliste lepingute alusel võetud kohustuste täitmise ja elanikkonna toimetuleku tagamiseks, kasutades rahvusvaheliste organisatsioonide ja Euroopa Liidu liikmesriikide solidaarsusel põhinevaid usaldusväärseid ja läbipaistvaid mehhanisme.

Toodud definitsioonist tulenevalt ei hoita vedelkütusevarusid tavapärase äritegevuse eesmärgil.

Vastavalt VKVS-ile saab varude kasutusele võtmine toimuda vaid Vabariigi Valitsuse korraldusel kütuste varustusraskuste ilmnemise korral. Varustamisraskus on Euroopa Liidu või Rahvusvahelise Energiaagentuuri liikmesriikidesse tehtavate energiatoodete tarnete märkimisväärne ja järsk vähenemine.

Varu roteerimisel võib varu müüa turuhinnaga ning tingimusel, et varu müügil ja taassoetamisel on energiatoodete hinnarisk maandatud.

OSPA võib varusid müüa varude vähendamise eesmärgil, kui olemasolev varu kogus ületab kohustuslikku varu kogust rohkem kui viis protsenti. Samas võib VKVS § 17 lõike 2 kohaselt varu müüa ainult turuhinnaga, kuid mitte madalama hinnaga kui vastava kütuseliigi kaalutud keskmine soetushind. Soetushinnast madalama hinnaga müük on lubatud valdkonna eest vastutava ministri loal.

Varu vähendamisel tuleb arvestada, et ka tulevikus oleks varu hoidmise kohustus täidetud 90 päeva keskmise päevase puhasimpordi alusel tingimusel, et riigisiselt toodetud energiatoodete eksport puudub.

Varude soetusemaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse kaalutud keskmise soetushinna meetodit.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse materiaalsel põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamist või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule, vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks.

Kasutusrendi puhul kajastab renditavat vara oma bilansis rendileandja. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses.

Edasimüügi eesmärgil soetatud finantskohustisi ning tuletisinstrumente kajastatakse nende õiglasest väärtusest ning õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "intressikulud". Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Bilansis kajastatakse eraldis juhul, kui ettevõttel lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, mille realiseerumine on tõenäoline ja mille kohustise summat on võimalik usaldusväärset mõõta.

Lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on juhtkonna hinnangul väiksem kui mitterealiseerumise tõenäosus, on avalikustatud tingimuslike kohustistena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Tulud

Ettevõtte tuluks on vedelkütusevarude haldamiskulude katteks tasutavad varumaksud. Varumakse maksjateks on kütuseaktsiisi maksjad, aktsiisimaksja puudumise korral isikud, kes kütuse tarbimisse lubavad või ka isikud, kes varustavad Eestis tangitavat õhusõidukit lennukipetrooli või lennuki- ja reaktiivmootoribensiiniga. Varumakse tasutakse ilma eelneva nõudeta varu haldaja arvelduskontole hiljemalt iga kuu 15. kuupäevaks suuruses, mis vastab importija nimel eelneval kalendrikuul tarbimisse lubatud kütuse kogusele ja kehtivale varumakse määrale.

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised kauba omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale, kui tulu müügittehingust saab usaldusväärset mõõta, kui tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline ja kui tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärset hinnata.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulud

Kulusid kajastatakse samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana ning kajastatakse kuluna perioodi(de)l, mil nad loovad majandusliku kasu (näiteks kulutused materiaalsele põhivarale). Kulutused, mis osalevad majandusliku kasu tekitamisel aruande perioodil või ei osale majandusliku kasu tekitamisel, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

Kasumiaruande rida „Kauba, toore, materjal ja teenused“ sisaldab vedelkütusevarude roteerimisel tekkinud kulu varude müügist.

Maksustamine

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustisena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividendide maksustatakse maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt. Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavatele dividendidele madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest).

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda dividendide välja maksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Seotud osapooled

Ettevõtte seotud osapoolteks on loetud:

- ettevõtte tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse lähtuvalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendist raamatupidamise aastaaruandes informatsioon nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või ettevõtte sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Tuletisinstrumentid ja riskimaandamine

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglases väärtuses tuletisinstrumenti lepingu sõlmimise kuupäeval. Pärast esmast kajastamist hinnatakse neid igal aruandekuupäeval ümber nende hetke õiglasele väärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumite või kahjumite kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina (sh valuuta- ja kütusehinna SWAP tehingud) ja kui on, siis maandatava objekti olemusest.

Kui ettevõtte kasutab riskimaandamis arvestuse erireegleid, dokumenteerib ettevõtte tehingu sõlmimisel riski juhtimise eesmärgi ja strateegia, riskimaandamise suhte liigi, maandatava riski kirjelduse, riskimaandamise objekti ning maandava instrumendi. Samuti dokumenteeritakse riskimaandamise efektiivsuse nõuete täitmine ning võimalikud ebaefektiivsuse allikad.

Riskimaandamisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustisena, kui maandatava objekti järelejäädud eluiga on rohkem kui 12 kuud ja lühiajalise vara või kohustisena, kui maandatava objekti järelejäädud eluiga on vähem kui 12 kuud.

Rahavoo riskimaandamine

2012 aastast kasutab ettevõtte rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on fikseerida kütuse hinnad ning maandada kütusehinna muutumise riski.

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivne osa kajastatakse omakapitalis. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse hindamise hetkel kasumiaruandes.

Riskimaandamisinstrumentide lepingud on sõlmitud mahus, mis vastavad roteeritavate vedelkütusevarude kogusele.

Realiseerunud hinna katmisest tekkinud summad loetakse vastavalt ostusumma (varud) või müügisumma (tulud) koosseisu, olenemata, kas need olid hinna kõikumise maandamiseks sõlmitud lepingud või mitu lepingut sealjuures oli.

Kui riskimaandamisinstrument ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumitele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikul realiseerumisel. Kui prognoositava tehingu toimumisi enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumenti kasum või kahjum kasumiaruandes finantstulude või -kuludena.

Tuletisinstrumente, mida ei ole määratletud riskimaandamisinstrumentina, kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande. Selliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes finantstulude või -kuludena.

Riskimaandamise efektiivsuse hindamine

Juhatus hindab avatud positsiooniga riskimaandamisinstrumenti efektiivsust võrreldes omavahel maandava instrumendi ja alusvara õiglase väärtuse muutusi.

Kui riskimaandamisinstrument on sõlmitud mahus, mis vastab müüdava või soetatava objekti kogusele ning kui hinnastamisperiood kui ka hinnastamisel kasutatav alusvara on vastavuses, on prognoositav riskimaandamine efektiivne.

Riskimaandamise efektiivsust hinnatakse järgmistel hetkedel:

- riskimaandamistehingu tegemise hetkel

- aruandekuupäeval
- riskimaandamistehingu realiseerumise päeval

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Arvelduskontod	8 551 364	2 119 885
Tähtajalised hoiused	13 000 000	9 891 879
Kokku raha	21 551 364	12 011 764

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	464 574	464 574
Ostjatelt laekumata arved	464 574	464 574
Muud nõuded	272	272
Intressinõuded	272	272
Ettemaksed	8 934	8 934
Tulevaste perioodide kulud	8 932	8 932
Muud makstud ettemaksed	2	2
Muud nõuded	0	0
Kokku nõuded ja ettemaksed	473 780	473 780
	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	662 934	662 934
Ostjatelt laekumata arved	662 934	662 934
Muud nõuded	215	215
Intressinõuded	215	215
Ettemaksed	9 306	9 306
Tulevaste perioodide kulud	9 304	9 304
Muud makstud ettemaksed	2	2
Muud nõuded	6	6
Kokku nõuded ja ettemaksed	672 461	672 461

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Vedelkütusevarud	140 153 077	142 232 848	17
Kokku varud	140 153 077	142 232 848	

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	6 918 415	6 918 415	
Võlad töövõtjatele	24 703	24 703	
Maksuvõlad	13 998	13 998	6
Muud võlad	1 154	1 154	
Kokku võlad ja ettemaksed	6 958 270	6 958 270	

	31.12.2017	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	435 273	435 273	
Võlad töövõtjatele	18 830	18 830	
Maksuvõlad	63 676	63 676	6
Muud võlad	608	608	
Kokku võlad ja ettemaksed	518 387	518 387	

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	8 270	57 710
Üksikisiku tulumaks	1 991	1 967
Erisoodustuse tulumaks	0	165
Sotsiaalmaks	3 520	3 593
Kohustuslik kogumispension	198	212
Töötuskindlustusmaksed	19	29
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	13 998	63 676

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2018	2017	Lisa nr
Kasutusrendikulu	13 277	16 083	12

31.12.2018 seisuga on ettevõttel üks ruumide üürileping. Üürileping on sõlmitud 3 aastaks tähtajaga 28.02.2019, misjärel muutub leping tähtajatuks kui ettevõtte ei avalda soovi lepingut lõpetada. Tähtajalise lepingu kehtivuse perioodil on nii üürileandjal kui üürnikul lepingu ennetähtaegseks lõpetamiseks piiratud õigused. Lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel on kahjustatud osapoolel õigus nõuda tekitatud kahju hüvitamist.

Lisa 8 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Tingimuslikud kohustised			
Delegeeritud varude maksumus	322 450	312 108	17
Kokku tingimuslikud kohustised	322 450	312 108	

Tingimuslike kohustistena on kajastatud delegeeritud varu lepingute alusel hoiustatud vedelkütusevarud. Sõlmitud lepingute järgi on OSPA-l õigus vedelkütuste varustamisraskuse korral need varud välja osta. Delegeeritud varu lepingute alusel hoitud varudest annab ülevaate lisa 17.

Lisa 9 Aktsiakapital (eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Aktsiakapital	132 851 000	132 851 000
Aktsiate arv (tk)	1 328 510	1 328 510
Aktsiate nimiväärtus	100	100

Seisuga 31.12.2018. a. on ettevõtte aktsiakapital 132 851 000 eurot, sealjuures ettevõtte minimaalne aktsiakapital on 50 000 000 (viiskümmend miljonit) eurot ja põhikirjajärgselt maksimaalne aktsiakapital ilma põhikirja muutmata saab olla 200 000 000 (kakssada miljonit) eurot.

AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur omanik on Eesti Vabariik ja aktsiate valitsejaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Lisa 10 Müügitulu

(eurodes)

	2018	2017
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	24 075 951	4 573 900
Soome	4 190 684	2 899 759
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	5 662	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	28 272 297	7 473 659
Kokku müügitulu	28 272 297	7 473 659
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Vedelkütuse varumaksud	4 307 606	4 573 900
Kütuse müük	23 964 691	2 899 759
Kokku müügitulu	28 272 297	7 473 659

Lisa 11 Muud äritulud

(eurodes)

	2018	2017
Kasum valuutakursi muutustest	29 018	9 966
Trahvid, viivised ja hüvitised	262	0
Kokku muud äritulud	29 280	9 966

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Üür ja rent	13 277	16 083	7
Energia	1 375	1 246	
Elektrienergia	1 020	833	
Soojusenergia	355	413	
Mitmesugused bürookulud	5 339	5 390	
Lähetuskulud	15 482	10 182	
Koolituskulud	1 046	716	
Riiklikud ja kohalikud maksud	2 135	1 826	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0	630	
Kütuse ladustamise, analüüsi, kontrolli ja pumpamise kulud	4 566 983	4 329 039	
Kütuse kindlustuskulud	23 805	24 999	
Muud	45 519	39 274	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	4 674 961	4 429 385	

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	146 001	140 053
Sotsiaalmaksud	48 274	46 351
Kokku tööjõukulud	194 275	186 404
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	3	3
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	1	1
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 14 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2018	2017
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	217 011	-630 005
Kasum tuletisinstrumentidelt	107 885	1 450 492
Muud finantskulud	-98	-22
Kokku muud finantstulud ja -kulud	324 798	820 465

Lisa 15 Tulumaks

(eurodes)

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2018. a. moodustab 3 788 160 (2017: 2 980 181) eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 757 632 (2017: 596 036) eurot. Seega saab dividendidena välja maksta 3 030 528 (2017: 2 384 145) eurot.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise välja arutamisel on lähtutud eeldusest, et jaotamata netodividendid ja nende maksmisega kaasnev tulumaks kokku ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2018. a.

Lisa 16 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2018	2017
Arvestatud tasu	131 289	123 320

Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi muudatuse kohaselt tuleb raamatupidamise aastaaruannetes avalikustada lisaks tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasudele ja olulistele soodustustele muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas informatsioon vaid

nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või ettevõtte sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele, tulenevalt 24.11.2014 jõustunud riigi raamatupidamise üldeeskirja muutustest (§491). Selliseid avalikustamisele kuuluvaid tehinguid 2018. ja 2017. aastal ei olnud.

2018. aasta juhatuse liikmete ja nõukogu liikmete tasud moodustasid kokku vastavalt 115 701 (2017: 109 050) eurot ja 15 588 (2017: 14 270) eurot.

Juhatusel liikmete ametilepingutes on ette nähtud lahkumishüvitis kolme kuu tasu ulatuses juhatuse liikme ennetähtaegsel tagasikutsumisel nõukogu algatusel.

OSPA on täielikult riigile kuuluv äriühing, mida üldkoosolekul esindab majandus- ja taristuminister. Nõukogu moodustamise põhimõtted on reguleeritud vedelkütusevaru seaduse §-s 14, mille kohaselt on ettevõtte nõukogus esindatud nii riigi kui kütuse müüjaid ühendava organisatsiooni esindajad. Kütuseettevõtjate nõukogu töösse kaasamist tuleb lugeda OSPA juhtimise erisuseks.

Kütuseettevõtjatest nõukogu liikmete puhul võib tekkida olukord, kus temaga seotud kütuseettevõtte osutub ka OSPA-ga sõlmitud kütuste ostu-, müügi- või hoiustamise lepingu partneriks. Lisaks peab arvestama, et vedelkütuste varustamisraskuste korral on OSPA-l kohustus teha varud kütusemüügi ettevõtetele, s.h. ka sellistele ettevõtetele, kelle esindajad võivad olla OSPA nõukogu liikmed, kättesaadavaks.

Seotud osapooli käsitlev asjaajamise korraldus on täpsemalt kirjeldatud tegevusaruande peatükis "Hea ühingujuhtimise tava aruanne".

Lisa 17 „Lisa 4 Varud“ täiendav lisa

OSPA bilansis olevad vedelkütusevarud seisuga 31.12.2018.a.

Kütus	Kogus, tonn	Asukoht
Bensiin	45 541,445	Eesti
Bensiin	10 027,190	Rootsi
Bensiin	7 120,153	Soome
Diislikütus	78 675,317	Eesti
Diislikütus	61 561,669	Rootsi
Diislikütus	23 444,542	Soome
Lennukipetroot	9 946,517	Rootsi

Kütus	Kogus tonn	Keskmine soetushind	Soetusmaksumus	Soetusmaksumus
		(ilma maksudeta) EUR/t	(ilma maksudeta) EUR	(koos maksudega) EUR
Bensiin	62 688,788	566,75	35 528 821	35 528 821
Diislikütus	163 681,528	576,01	94 282 121	97 622 639
Lennukipetroot	9 946,517	703,93	7 001 617	7 001 617
KOKKU:	236 316,833		136 812 560	140 153 078

31.12.2018 oli OSPA bilansis vedelkütusevarusid kokku 236 316,833 tonni summaarse soetusmaksumusega 140 153 078 eurot (sisaldab tasutud kütuseaktsiisi summas 3 340 518 eurot).

Varude teoreetiline turuväärtus (ilma kütuseaktsiisita), võttes arvesse 2018. aasta detsembri keskmisi Platts'i noteeringuid, oli 31.12.2018 seisuga 111 935 570 eurot.

OSPA delegeeritud vedelkütusevarud seisuga 31.12.2018.a.

Kütus	Kogus tonn	Turuhind USD/t	Ostu- preemia USD/t	Maksumus EUR
Raske kütteõli	960	352,59	32	322 450

EUR/USD (31.12.2018) 1,145

Delegeeritud varusid oli bilansipäeval kokku 960 tonni turuväärtusega 322 450 eurot, mis on aastaaruandes (Lisa 8) kajastatud tingimuslike kohustistena. Turuväärtuse arvutamisel on kasutatud Platts'i 2018. a. detsembrikuu keskmist raske kütteõli hinda. Valuutakursina on kasutatud Euroopa Keskpanga 31.12.2018 EUR/USD kurssi.